

1701

י"ט תשרי, תשפ"א
7 באוקטובר, 2020

נספח להערות לשכת רואי החשבון
לתזכיר חוק בעניין הכנסות צבורות

לכבוד

מר ישראל כץ, שר האוצר

מר ערן יעקב, מנהל רשות המסים בישראל

בדוא"ל

מכובדיי,

הנדון: הוראת שעה לגבי חלוקת דיבידנד

מבוא

1. כידוע, חלק ניכר מהחברות בישראל, פרטיות וציבוריות גם יחד, צברו רווחים שניתן לחלקם כדיבידנד.
2. ברם, חבות המס הגלומה בחלוקת דיבידנד – בין אם מכוח ההוראה הכללית שבפקודת מס הכנסה ובין אם מכוח ההוראות הייחודיות הקבועות בחוק מע"מ ובחוק לעידוד השקעות הון – מונעת במקרים רבים את החלוקה ומביאה לכליאתם של הרווחים בחברה.
3. עידוד חלוקת דיבידנדים הינו צו השעה בתקופה זו של משבר הקורונה. שהרי, חלוקה כאמור לא רק שתביא לגביית מס בהיקף מיליארדי שקלים לקופת המדינה ולשיפור יחסי חוב תוצר, אלא גם תביא להגדלת הצריכה הפרטית המהווה מנוע צמיחה חשוב למשק בכלל ובתקופה זו של משבר הקורונה ולאחריה בפרט.
זאת ועוד. יש להניח שחלק משמעותי מהגידול בצריכה הפרטית יופנה לרכישה מתוצרת התעשייה הישראלית ("כחול לבן") הזקוקה לכך בימים קשים אלה כאוויר לנשימה ובכך לשפר את מצב המשק והמגזר העסקי.
4. ככלל, וכמוסבר להלן, נדרשת הוראת-שעה הכוללת שלוש הוראות-משנה: האחת, כללית; השנייה, ביחס למוסדות כספיים; והשלישית, ביחס לחברות שהינן הבעלים של מפעל מאושר.
5. עקב הגירעון העצום שצפוי בשל הקורונה – כ-80 מיליארד ש"ח בשנת 2020 וכ-30-40 מיליארד ש"ח בשנת 2021 – מוצע שהוראת שעה תיקבע לשנתיים לפחות (השנים 2020 ו-2021) ותכלול הפחתה משמעותית של שיעור המס החל על הדיבידנד.

הוראה כללית

6. ככלל, יחיד חייב במס על הכנסה מדיבידנד בשיעור 25% (לא כולל מס נוסף בשיעור 3%). עם זאת, במרבית המקרים אותו יחיד נחשב ל"בעל מניות מהותי" החייב במס בשיעור 30% (לא כולל מס נוסף בשיעור 3%).
7. שיעורי המס האמורים – ובייחוד אמורים הדברים לגבי השיעור של 33% – גבוהים ומונעים, כאמור, חלוקה של דיבידנד.
8. בחודש דצמבר 2016 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, בגדרו, בין היתר, נקבעה הוראת שעה לפיה המס על הכנסה מדיבידנד בידי יחיד (או חברה משפחתית) שמקורו ברווחים שנצברו עד ליום 31.12.2016 יהיה בשיעור 25% וללא חבות במס נוסף. זאת, בכפוף לתנאים שנקבעו לעניין זה ובכללם זה הדורש כי הדיבידנד המוטב שולם על-ידי החברה המחלקת והתקבל בידי היחיד (או החברה המשפחתית) בתקופה 1.1.2017–30.9.2017.
9. מוצע אפוא לחוקק הוראת שעה מקבילה גם היום, אך להקטין את שיעור המס המוטב כדי שאכן יהיה תמריץ משמעותי לחלוקת דיבידנד. זאת, בדומה להוראת השעה שנקבעה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר הקטינה את שיעור המס החל על דיבידנד מ-25% ל-12%.
10. נציין, כי אנו ערים לקיומן של הוראות סעיף 77 לפקודת מס הכנסה שעניינן בפילוג רווחים, אך לאור תחולתן המצומצמת של אותן הוראות (הן מבחינת החברות הכפופות להוראות אלו והן מבחינת שנות המס הרלבנטיות) אין בהן כדי להביא לגביית המס בהיקפים הנדרשים בתקופה זו וממילא הצורך בהוראת השעה שצוינה לעיל.

הוראה ביחס למוסדות כספיים

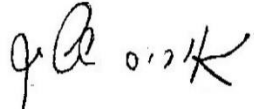
11. מוסדות פיננסיים כגון בנקים, חברות ביטוח וכיו"ב מוסדות כספיים כמשמעותם בחוק מע"מ חייבים במס רווח על הרווח שהפיקו ובכלל זאת על דיבידנד שקיבלו מחברות בנות שהן "עוסק" לצורכי מע"מ.
12. היות שחבות זו במס רווח מונעת חלוקת דיבידנד, מוצע לקבוע הוראת שעה אשר תקבע שיעור מס רווח מוטב ובלבד שהדיבידנד ישורשר לבעלי המניות של המוסדות הכספיים (חברות האם).

הוראה ביחס לחברות שהינן הבעלים של מפעל מאושר

13. החוק לעידוד השקעות הון מקנה הטבות מס שונות לחברות אך אלו מותנות במקרים מסוימים בכך שהרווחים שזכו להטבות (פטור ממס) לא יחולקו כדיבידנד, שאחרת יושת מס על אותם רווחים ובנוסף יוטל מס על הדיבידנד.
14. בחודש נובמבר 2013 פורסם תיקון 69 לחוק לעידוד השקעות הון, שכונה גם "חוק הרווחים הכלואים". חוק זה קבע הוראת שעה שאפשרה לחברות לממש את הרווחים תוך תשלום מס חברות בשיעורים מופחתים, ובהתחייבות להשקיע 50% מהרווחים בארץ במשך שנה.

15. מוצע אפוא לקבוע הוראת שעה דומה גם היום.

בכבוד רב,

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת לשכת רואי חשבון
בישראל

העתקים :

קרן טרנר אייל - מנכ"לית משרד האוצר

רו"ח (עו"ד) ליאת נויבירט-פייג - סגנית נשיאה, יו"ר (משותף) ראשות ועדת המסים (לענייני מע"מ) ויו"ר ועדת הקשר עם מע"מ, לשכת רואי חשבון

רו"ח אריה פונדק - יו"ר ראשות ועדת מסים, לשכת רואי חשבון

רו"ח צבי פרידמן – יו"ר הוועדה ליוזמות חקיקה בתחום המס ותגובה להצעות חוק